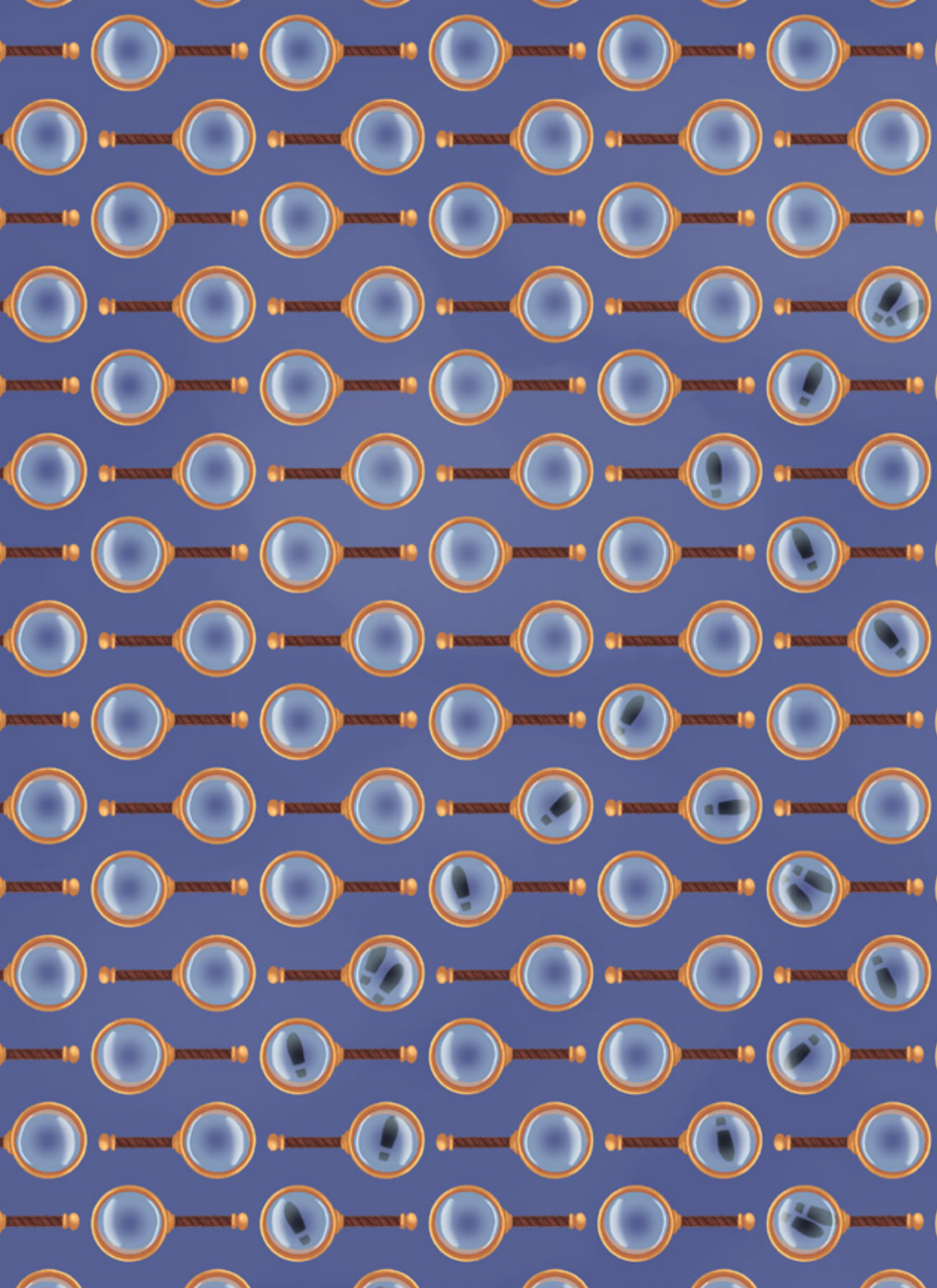
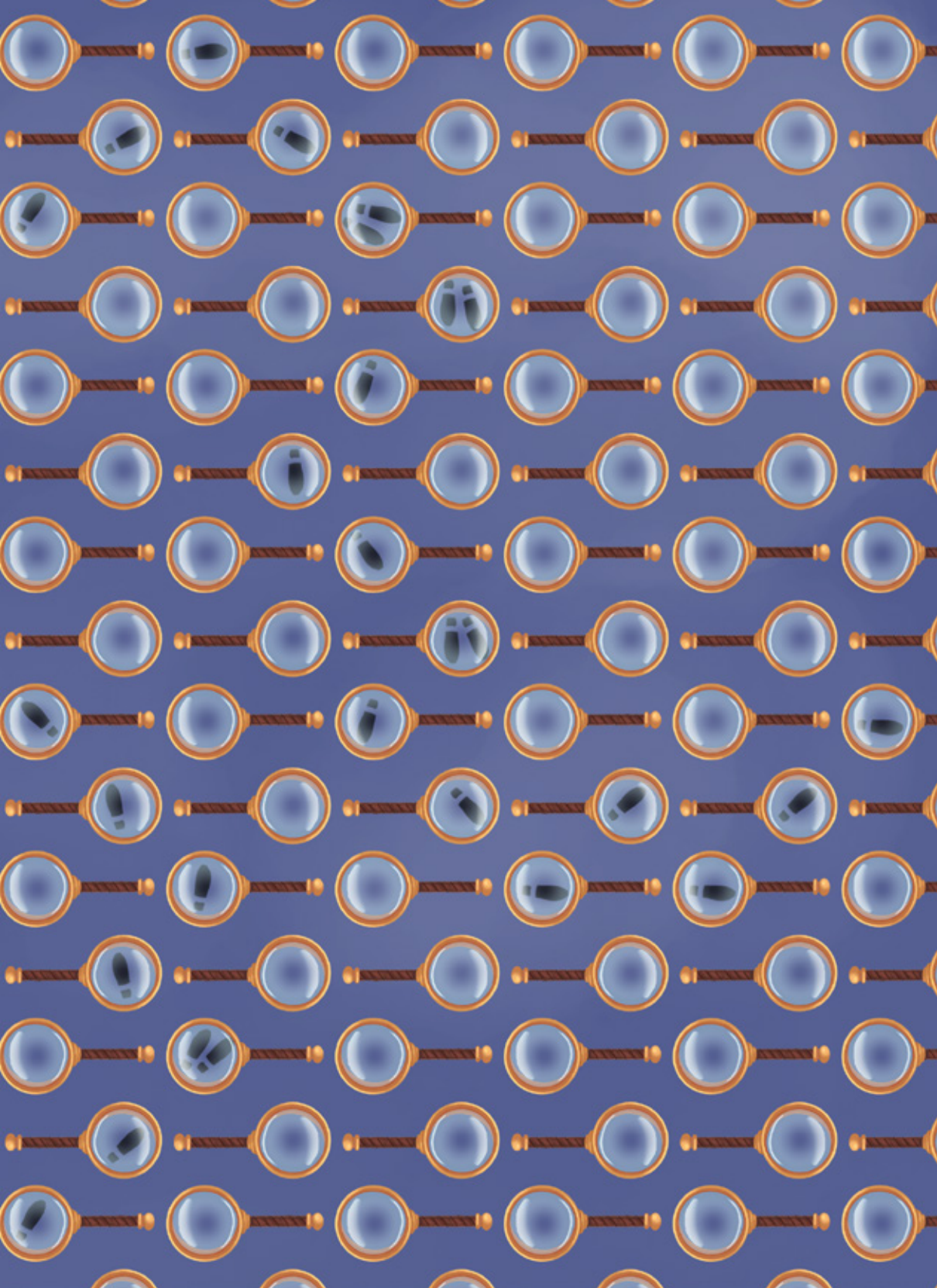

Marian Ortoń

Seklyš Nosele Pagrobėjai

Seklys Nosele
Pagrobėjai

Versta iš:
Marian Orłóń
DETEKTYW NOSEK I
PORYWACZE
Dwie Siostry, Warszawa, 1973

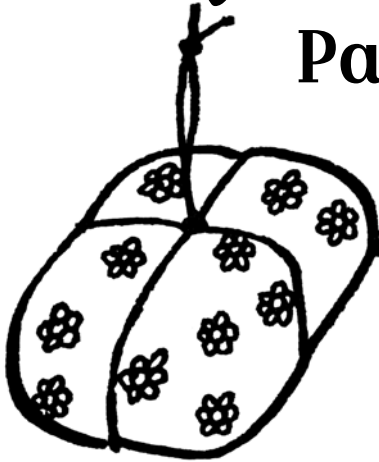
Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas, Marian Orłóń, 2013
© Iliustracijos, Jerzy Flisak ir Mikołaj Flisak, 2013
© Viršelis, Edgaras Straukas, 2020
Pirmą kartą 1973 metais lenkų kalba
pavadinimu *Detektyw Nosek i porywacze* išleido
Dwie Siostry, Varšuva, Lenkija.
Lietuvių kalba išleista susitarus su
Wydawnictwo Dwie Siostry, Varšuva, Lenkija.
Visos teisės saugomos.
© Vertimas į lietuvių kalbą, Kazys Uscila, 2020
© Leidykla „Nieko rimto“, 2020

ISBN 978-609-441-621-7

Marian Orłóń

Seklys Noselė Pagrobėjai

Iš lenkų kalbos vertė
Kazys Uscila

Iliustravo Jerzy Flisak

Vilnius
2020

Didi Kubos diena

Kuba – nuostabiausias iš šunų padermės – gulėjo obels pavėsyje ir sapnavo didelį, riebų kaulą, kurio atnešti iš miesto ką tik išėjo jo šeimininkas ir bičiulis – seklys Ambraziejus Noselė.

– Didelio, riebaus kaulo laukimas yra pats maloniausias iš visų laukimų, – skaniai apsilaižydamas sumurmėjo panosėje šuo¹.

¹ Šioje vietoje skaitytojas tikriausiai nustebės ir visai teisingai pamanyš, kad Kuba negalėjo kažko tokio sumurmėti panosėje, nes šunys, aišku, nemurma žmonių kalba. Žinoma, visi šunys žmonių kalbos nemoka, bet Kuba nėra paprastas šuo – jis puikiai kalba mūsų kalba. Kaip tai atsitiko ir

Tas džiugus laukimas ir pavasaris, kuris mažą sodelį Išskrendančių paukščių gatvėje pavertė tikrų tikriausiu rojaus kampeliu, lėmė, kad Kuba įsisvajoto kaip reikiant.

„Mano šuniškas gyvenimas gana sėkmingas, – svarstė jis. – Kiti šunys gyvena skylėtose būdose, dažnai badmiriauja, pažįsta kietą antkaklio spaudimą ir lazdos skonį, o aš turiu kilnų bičiulį, ramią kertę senatvei ir kartkartėmis desertui gerą kaulą. Ko man daugiau reikia?“

Šuns svajų giją nutraukė pažįstamas vartelių girgžtelėjimas.

– Ambraziejau! – džiugiai šūktelėjo Kuba ir puolė pasitikti bičiulio.

Bet džiaugsmas greitai išblėso. Pakako mestelėti vieną žvilgsnį, ir jis įsitikino, kad Ambraziejus grįžo be kaulo. Tiesa, jis atnešė kažin kokį pakelį, bet plokščiame, stačiakampiame ryšulėlyje šuns skanėsto, aišku, nebuvo. Kuba liūdnai nuleido

apie ankstesnius pono Ambraziejaus Noselės ir jo šuns nuotykius autorius papasakojo knygoje „Paskutinis seklio Noselės nuotykis“.

uodegą ir gyvenimas ūmai pasirodė jam kartus kaip aspirino tabletė. Jis atsiduso.

Išgirdęs tą atodūsi Ambraziejus mįslingai šyptelėjo, papurtė dėžutę ir sušuko:

– Jeigu atspėsi, ką čia atnešiau, pažadu tau toną kaulų.

– Ačiū! – murmtelėjo šuo. – Verčiau turėčiau vieną kaulą dantyse negu toną parduotuvėje. O, be to, paslaptingi ryšulėliai manęs nedomina.

– Iš tikrųjų? – Ambraziejus palinko virš jo. – Neabejoju, kad tuojau pakeisi nuomonę.

Kuba nutaisė išdidžią pozą.

– Nepamiršk, kad aš esu vienas iš tokių šunų, kurie savo nuomonės nekaitalioja, – pasakė pabrėžtinai.

– Pažiūrėsime!

Ponas Noslė greitai išvyniojo popierių ir parodė Kubai gražią, dar spaustuvės dažais kvepiančią knygą.

– Pažiūrėk!

Kuba žvilgtelėjo į knygos pavadinimą ir pašoko ant visų keturių letenų.

– „Nepaprastų šunų portretai“? – sušuko jis.

– Kaip matai! – patvirtino Ambraziejus džiaugdamasis tuo, kokį įspūdį knyga padarė jo bičiuliui. – Turi prieš save išskirtinį epochos reikšmės Timotiejaus Cibuko veikalą.

Kuba akimirksniu pamiršo tokius žemiškus dalykus, kaip dideli, riebus kaulai. Jo atmintyje atgijo metų senumo įvykiai. Štai Miestelyje pasirodė paslaptingas barzdyla. Jis nuo pirmos dienos akivaizdžiai pernelyg domėjosi Kuba. Stebėjo jį, sekė... Kubai kilo blogiausių įtarimų. Jis laikė barzdylą grėsmingu nusikaltėliu. O paskui paaiškėjo, kad jis yra didelis šunų bičiulis.

Tai buvo būtent Timotiejus Cibukas – garsus šunų elgesio tyrinėtojas, kuris klajojo po kaimus ir miestus, rinko medžiagą savo knygai. Tai knygai, kurią ponas Noselė dabar laikė rankose.

– Ambraziejau! – sušnabždėjo šuo, nervingai viena po kitos judindamas letenas. – Ar... ar aš ten kaip nors paminėtas?

– Paminėtas?! – pasipiktino detektyvas. – Tik-tai paminėtas? Timotiejus Cibukas skyrė tau net šimtą aštuoniolika pagiriamųjų žodžių ir juos papuošė tavo nuotrauka.

Ambraziejus pervertė kelis albumo lapus ir pakišo šuniui po nosimi puslapį su nuotrauka.

– Prašau, štai tavo atvaizdas!

Kuba įsmeigė spanges į nuotrauką ir kelioms akimirksmams pamiršo pasaulį. Jam sunkiai sekėsi apsiprasti su mintimi, kad tas įdomus, iš nuotraukos į ją žvelgiantis šuo yra jis pats.

– Na, kaip tau patinka? – paklausė Ambraziejus.
Kuba nurijo seiles.

– Neblogai!

– Neblogai? Genialiai! Atkreipk dėmesį į tą akies spindėjimą, į uodegos padėtį, ausų formą, į snu-kučio spinduliuojamą inteligenciją. O tu sakai: „Neblogai“...

Kuba klausėsi to priekaišto su atgailaujančia mina, širdyje visiškai pripažindamas, kad jo bi-čiulis teisus.

O Ambraziejus tęsė toliau:

– O dabar paklausk, ką mūsų įžymus kinologas² parašė apie tave. O gal nori pats perskaityti?

– Ne, ne! – greitai atsakė šuo. – Perskaityk tu. Man kažkas įkrito į akį, vos ne vos matau.

Jam kažkaip nesinorėjo prisipažinti, kad jaudulys spaudžia gerklę kaip ankštas antkaklis, o raidės lyg gyvos šokinėja prieš spanges.

Tad Ambraziejus atsikrenkštė ir pradėjo skaityti:

O štai dar vienas įžymus šunų giminės atstovas – Kuba, pensininko seklio Ambraziejaus Noselės (Miestelis, Išskrendančių paukščių gatvė 7) šuo. Kuba yra paprastas kiemsargis, bet nepaprasta inteligencija, kuria jis pasižymi, stato jį į vieną gretą su kilmingiausiais šunimis. Visiems gerai žinomi pono Noselės kaip seklio nuopelnai. Bet, nė kiek nemenkinant garsaus seklio talento, tenka pastebėti, kad ne vieno iš tų laimėjimų bendraautoriu buvo ir fenomenalus Kuba.

²Kinologas – mokslininkas, tiriantis šunis.

Bet tai ne viskas. Tam tikri faktai aiškiai liudija, kad Kuba turi dar vieną, iki tol pas gyvūnus nepastebėtą gebėjimą. Tai toks neįtikėtinas gebėjimas, kad autorius – siekdamas savo veikalo mokslinio pagrįstumo – nutarė jo neatskleisti. Tik leidžia sau pažymėti, kad, jeigu tas neįtikėtinas gebėjimas pasitvirtintų, Kuba neabejotinai būtų genialiausias pasaulio šuo.

Ambraziejus baigė skaityti ir iš lėto užvertė albumą.

– Taip, bičiuli! – pasakė jis. – Nuo šiandien gali nešioti aukštai iškeltą uodegą. Ta knyga paverčia tave garsiausiu iš visų šunų. Džiaugiuosi tuo, bet kartu tai žadina man nerimą.

– Nerimauji? – nustebė Kuba, kuriam perskaitytas fragmentas truputį susuko galvą. – Kodėl?

Senas seklys valandėlę stebėjo virš jo galvos plasnojantį drugelį, paskui, neatitraukdamas nuo jo akių, tarė:

– Baiminuosi, kad galiu tavęs netekti.

– Ką tu kalbi, Ambraziejau?! – nustebė šuo.

– Žinau, ką kalbu, – laikėsi savo nuomonės seklys. – „Genialiausias pasaulio šuo“ yra visai kas kita negu mažai žinomas Kuba. Iš teisybės, Timotiejus Cibukas aiškiai neparasė, kad tu sugebi kalbėti, bet vis tiek sulauksi daugybės pasiūlymų. Pamatysi, tavimi susidomės ne vienas cirkas. O sėkmė, šlovė, plojimai – didelės pagundos. Kas žino, ar tavęs nesuvilios. Senasis Ambraziejus tau nedaug begali duoti...

Šuo surimtėjo.

– Atmink, kad niekada tavęs nepaliksiu, – karštai užtikrino šuo. – Niekada! Jei net visi pasaulio cirkai to norėtų. Tiki manimi?

Ambraziejus neatsakė. Jis tik padėjo ranką ant šuns sprando ir taip sėdėjo kurį laiką sujaudintas bičiulio žodžių. Jis nenujautė, kad virš namelio Išskrendančių paukščių gatvėje pakibo visai kitoks pavojus...

Turinys

Didi Kubos diena / **5**

Mįslingas laiškas / **15**

Kuba, kur tu? / **22**

Pagrobėjų rankose / **30**

Pirmi pėdsakai / **42**

Keisti žaidimai / **50**

Sąsiuvinis žaliais viršeliais / **60**

Gelbėkit, pone Nosele! / **72**

Pokalbis su malūnininko vėle / **86**

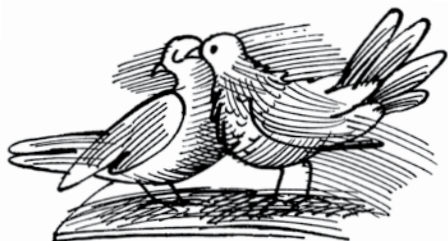
Dramatiškas vakaras Senajame malūne / **100**

Garsus seklys Ambraziejus Noselė išėjo į užtarnautą poilsį ir ketino mėgautis saulėtu gyvenimo rudeniu, auginti ridikėlius. Visai nesibaimino, kad teks nuobodžiauti – dieną ir naktį šalia turėjo savo ištikimą bičiulį, jam daug kartų talkininkavusį šunį Kubą. Ne paprastą, o išskirtinį išminčių, turintį seklio gabumą, kalbantį žmonių kalba. Bet poilsį jiems tenka atidėti ateičiai: miestelyje, kuriame jie gyvena, vis pasitaiko įvykių, kuriuos ištirti, rasti piktadarius gali tik seklys Noselė ir jo bičiulis Kuba...

Toks yra trijų knygelių – jauniems skaitytojams skirto detektyvinių istorijų ciklo apie seklių Noselę ir jo bičiulį Kubą – turinys. Šioje, antrojoje knygoje, šuo Kuba netikėtai išgarsėja. Būti įvertintam ir pripažintam už talentus ir nuopelnus – puiku. Bet tokia šlovė gali sudominti ir nusikaltėlius...

Knygelių serijos autorius – lenkų prozininkas Marianas Orlonis (Marian Orłóń, tikr. Marian Wędzonka) (1932–1990), parašęs daugiau negu dvidešimt knygų.

Knygeles iliustravo garsus lenkų dailininkas, iliustruotojas ir scenografas Ježis Flisakas (Jerzy Flisak) (1930–2008). Viršelį piešė lietuvių dailininkas Edgaras Straukas.

Redaktorė **Edita Birulienė**

Korektorius **Vainius Bakas**

Maketavo **Miglė Dilytė**

Tiražas 3500 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“

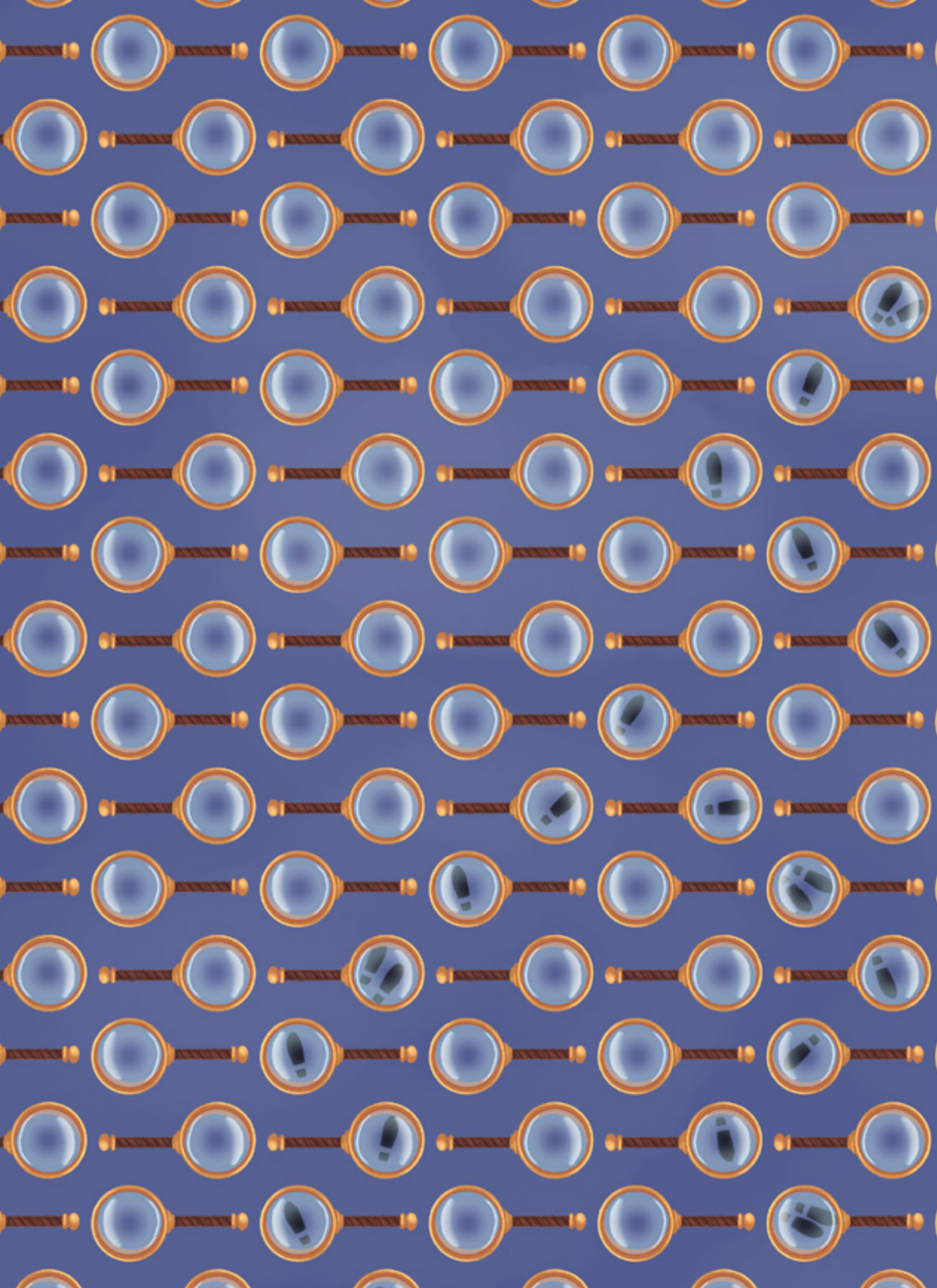
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

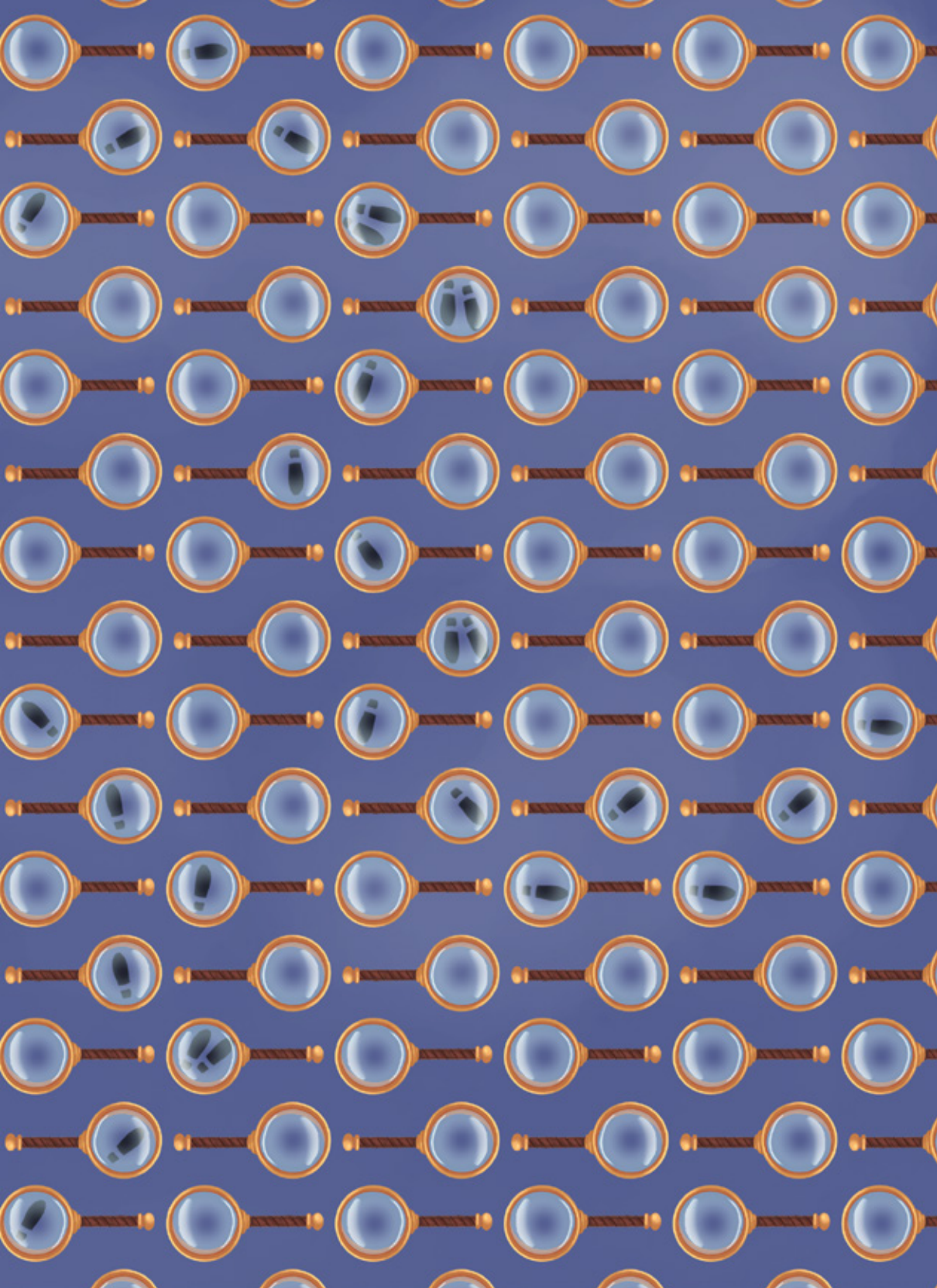
www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print

Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

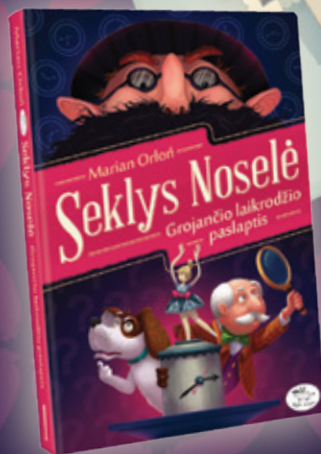

Kuba – nuostabiausias iš šunų padermės – gulėjo obels pavėsyje ir sapnavo didelį, riebų kaulą, kurio atnešti iš miesto ką tik išėjo jo šeimininkas ir bičiulis – seklys Ambraziejus Noselė.

– Didelio, riebaus kaulo laukimas yra pats maloniausias iš visų laukimų, – skaniai apsilaižydamas sumurmėjo panosėje šuo.

Palaukite! Ar tik nepasigirdo?
 O vis dėlto gali, nes Kuba – išties nepaprastas šuo. Jis moka kalbėti! Sekliui Ambraziejui Noselei labai pasisekė turėti tokį puikų draugą ir pagalbininką. Jis žino, kad net sunkiausią akimirką gali pasikliauti Tačiau vieno dalyko seklys nežino – kad jam ir Kubai gresia didelis pavojus. Laukia labai įdomi byla, kuriai išspręsti vien apetito neužteks – reikės ir sumanumo.

– Kiti Seklio Noselės ir Kubos nuotyčiai

www.niekorimto.lt

Užtik, net jei tu ir ne vaikas

